

Sveriges regering
EU-kommissionen

Europaforum Norra Sveriges inspel till slutförhandlingarna

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

Europaforum Norra Sverige vill med anledning av den pågående dialogen mellan EU-kommissionen och Sverige lämna synpunkter utifrån norra Sveriges perspektiv/behov och möjligheter.

Norra Sveriges strategiska läge är oerhört betydelsefullt för EU, nationer och regioner och dess beredskap för kommande utveckling. Det gäller bland annat utvecklingen i de arktiska områdena och dess inverkan på handel, miljö, befolkning och transporter. EU-kommissionen och svenska regeringen har pekat ut att utvecklingen i de glest befolkade områdena i norra Sverige bör stödjas. Den extra allokeringen i form av gleshetsbonusen är avsedd att främja utvecklingsmöjligheter och utmaningar i dessa områden, i enlighet med målen Europa 2020. I den svenska regeringens riktlinjer för framtagande av förslag till regionala strukturfondsprogram står följande:

”Enligt kommissionens förslag finns särskilda medel avsatta för glest befolkade områden som uppfyller kriterierna i artikel 2 i protokoll nr 6 till anslutningsfördraget för Österrike, Finland och Sverige. För Sveriges del omfattas programområdena Mellersta Norrland och Övre Norrland. Dessa medel kan finansiera de tematiska områdena 1,2,3,4 och 7. Dessa medel ska räknas utöver den övriga öronmärkningen, vilket för de aktuella regionerna innebär att de får välja fördelningen mellan dessa tematiska mål.”

I princip är Europaforum Norra Sverige emot att kommissionen utan dialog, i enlighet med flernivåstyressprincipen, anger vilka områden som ska prioriteras. Men i detta fall tycker EFNS att prioriteringarna stämmer överrens med norra Sveriges egna prioriteringar. EFNS vill därför säkerställa att kommissionens förslag för glest befolkade områden kvarstår.

Europaforum Norra Sverige anser flernivåstyret är viktig för implementeringen av sammanhållningspolitiken. Deltagandet från den regionala och lokala nivån är avgörande för att leverera EU:s prioriteringar. Det är viktigt att den regionala och lokala nivån ges ett reellt inflytande över processen, att regionerna har en möjlighet att påverka sammansättningen i partnerskapen och de prioriteringar som görs. Europaforum vill påminna nationella företrädare och kommissionen, att i enlighet med fördragen respektera subsidiaritetsprincipen.

Europaforum Norra Sverige vill poängtera vikten av:

- Att Sverige stärker den lokala och regionala nivåns roll i utvecklingsarbetet genom ökat regionalt ansvarstagande och regional samordning av fondmedelsanvändning.
- Att norra Sveriges unika utvecklingspotential tas tillvara genom extra allokering och i gränsöverskridande samverkan med omgivande regioner enligt Europa 2020 och Östersjöstrategin.
- Att inom ramen för tematisk koncentration möjliggöra för regionerna att möta sina unika utmaningar, också inom Informations- och kommunikationsteknik (IKT) och transportinfrastruktur i norra Sverige.
- Att finansieringen av landsbygdsutveckling inte reduceras i den utsträckning som signalerats.

Insatser för den attraktiva glesheten

En fungerande och tillgänglig infrastruktur för IT har stor betydelse för möjligheten att bo, driva företag och för att tillhandahålla samhällsservice i norra Sverige. En utmaning är att i stora områden i norra Sveriges gles- och landsbygder saknas incitament för marknaden att göra nödvändiga investeringar i bredbandsinfrastruktur. Det finns områden som helt saknar möjlighet till såväl fast som mobil uppkoppling av god kvalitet. För att ta tillvara den potential som den digitala tekniken, IT och Internet ger, krävs insatser som främjar ökad tillgång till IT-infrastruktur.

Genom utbyggnad av högkvalitativt bredband och mobiltäckning, nya metoder för nyttjande av digital teknik ges avgörande förutsättningar för nya och befintliga företag samt för människor att bo, leva och utvecklas i såväl tätort som på landsbygden. Klimatsmart infrastruktur är viktig för att klara klimatmålen och erbjuda framtidslösningar och konkurrensfördelar för norra Sverige. Utifrån EFNS perspektiv är de investeringar som kan göras i glesa områden med hjälp av europeiska regionala utvecklingsfonden såväl som europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling central för inkludering i övriga Europa.

Norra Sverige är till följd av sitt geografiska läge och dess gleshet också starkt beroende av väl fungerande och robusta transportsystem för såväl gods- som persontrafik. Infrastruktur och kommunikationer överbryggar långa avstånd, stärker näringslivets förutsättningar och skapar en bredare, samverkande och mera differentierad arbetsmarknad. En långsiktigt hållbar transportförsörjning är en förutsättning för näringslivets konkurrenskraft och investeringsvilja. Tillgänglighet till arbete, utbildning, samhällsservice och kultur- och fritidsaktiviteter krävs även i glest befolkade regioner för att skapa attraktivitet och konkurrenskraft.

Europaforum Norra Sverige vill betona att områdets utmaningar kring hållbara transporter och flaskhalsar i infrastrukturen fortsatt måste prioriteras och samordnas mellan alla nivåer. Genom tilldelningen till glest befolkade områden finns stora möjligheter att medfinansiera strategiska, förutsättningsskapande och hållbara transportprojekt. För att säkerställa ett bättre samnyttjande mellan olika transportslag (sjöfart/järnväg/vägtransporter) och ett klimatsmart hållbart transportsystem och resande är det ytterst angeläget att medel från regionalfonden ska kunna användas. Energieffektivisering av transportsystemet är en av de viktigaste åtgärderna för att minska användningen av fossil energi. EU:s infrastruktursatsningar kan förstärkas med nationella och regionala satsningar till nytta för norra Sveriges näringsliv.

Europaforum Norra Sverige ser fram emot en fortsatt dialog och vi välkomnar er till Europaforum den 20-21 februari 2014 i Sundsvall.

Antaget på EUROPAFORUM NORRA SVERIGE, Umeå 24 oktober 2013

Erik Bergkvist (S) Ordförande, Rapportör Västerbotten
Åsa Möller (M) vice Ordförande, Rapportör Västernorrland
Kent Ögren (S) Rapportör Norrbotten
Robert Uitto (S) Rapportör Jämtland
Ellinor Söderlund (S) Rapportör Norrbotten
Mattias Karlsson (M) Rapportör Norrbotten
Harriet Classon (S) Rapportör Västerbotten
Ewa-May Karlsson (C) Rapportör Västerbotten
MonaLisa Norrman (V) Rapportör Jämtland
Thomas Andersson (C) Rapportör Jämtland
Glenn Nordlund (S) Rapportör Västernorrland
Anders Gäfvert (M) Rapportör Västernorrland